

Međunarodni sud za krivično
gonjenje osoba odgovornih za
teška kršenja međunarodnog
humanitarnog prava počinjena
na teritoriji bivše Jugoslavije
od 1991. godine

Predmet br. IT-09-92-T
Datum: 27. juni 2012.
Original: engleski

PRED PRETRESNIM VIJEĆEM I

U sastavu: **sudija Alphons Orie, predsjedavajući**
sudija Bakone Justice Moloto
sudija Christoph Flügge

Sekretar: **g. John Hocking**

Odluka od: **27. juna 2012.**

TUŽILAC

protiv

RATKA MLADIĆA

JAVNO

**ODLUKA PO ZAHTJEVIMA ODBRANE ZA ODOBRENJE DA ULOŽI ŽALBU NA
ZAHTJEV TUŽILAŠTVA ZA FORMALNO PRIMANJE NA ZNANJE ČINJENICA
O KOJIMA JE PRESUĐENO**

Tužilaštvo

g. Dermot Groome
g. Peter McCloskey

Branioci Ratka Mladića

g. Branko Lukić
g. Miodrag Stojanović

I. PROCEDURALNI KONTEKST

1. Tužilaštvo je 9. decembra 2011. podnijelo Vijeću zahtjev da (i) formalno primi na znanje 2.883 predloženih činjenica o kojima je presuđeno (dalje u tekstu: Predložene činjenice), predočenih u tri tematski podijeljena dodatka i (ii) prihvati proceduru koju tužilaštvo nudi u vezi s izvođenjem potencijalnih dokaza u postupku pobijanja u slučaju da odbrana ponudi dokaze kojima osporava neku od činjenica o kojoj je presuđeno (dalje u tekstu: Zahtjev tužilaštva).¹ Odbrana je 1. februara 2012. odgovorila na Zahtjev tužilaštva (dalje u tekstu: Odgovor odbrane).² Vijeće je 28. februara 2012. donijelo Odluku po Zahtjevu tužilaštva u vezi s predloženim činjenicama iz Dodatka A (opštine) (dalje u tekstu: Prva odluka), u kojoj je napomenulo, između ostalog, da će svaki od dodataka Zahtjevu tužilaštva biti obrađen u posebnoj odluci.³ Vijeće je 21. marta 2012. donijelo odluku u vezi s predloženim činjenicama iz dodatka B (Srebrenica) (dalje u tekstu: Druga odluka), poslije koje je 13. aprila 2012. donesena odluka koja se bavi Predloženim činjenicama iz Dodatka C (Sarajevo) (dalje u tekstu: Treća odluka).⁴ Vijeće je 2. maja 2012. donijelo odluku u vezi s pristupom potencijalnim dokazima u postupku pobijanja (dalje u tekstu: Četvrta odluka).⁵ Sveukupno, Vijeće je, nakon što je neke od njih preformulisalo, formalno primilo na znanje 1.974 Predložene činjenice (dalje u tekstu: činjenice koje su formalno primljene na znanje).

2. Odbrana je 14. i 28. marta, kao i 20. aprila 2012., podnijela zahtjeve za odobrenje da uloži žalbu na Prvu, Drugu, odnosno Treću odluku (dalje u tekstu: Prvi zahtjev za odobrenje, Drugi zahtjev za odobrenje, Treći zahtjev za odobrenje, odnosno, zajedno, zahtjevi za odobrenje).⁶ Tužilaštvo je 28. marta, 11. aprila i 4. maja 2012. odgovorilo na zahtjeve za

¹ Zahtjev tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je presuđeno, 9. decembar 2011.; *Corrigendum* Zahtjeva tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je presudeno, 14. decembar 2011.

² Odgovor odbrane na Zahtjev tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je presudeno od 9. decembra 2012., 1. februar 2012. Vijeće je 20. decembra 2011. odobrilo produženi rok za dostavljanje Odgovora odbrane, kako je navedeno u Prvoj odluci, dolje, fusnota 3, par. 2.

³ Prva odluka po Zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presudeno, 28. februar 2012., par. 9.

⁴ Druga odluka po Zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presudeno, 21. mart 2012.; Treća odluka po Zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presudeno, 13. april 2012.

⁵ Četvrta odluka po Zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presudeno u vezi s postupkom pobijanja, 2. maj 2012.

⁶ Zahtjev odbrane za odobrenje da uloži žalbu na Prvu odluku po Zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presudeno, 14. mart 2012.; Zahtjev odbrane za odobrenje da uloži žalbu na Drugu odluku po Zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presudeno, 28. mart 2012.; Zahtjev odbrane za odobrenje da uloži žalbu na Treću odluku po Zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presudeno, 20. april 2012.

odobrenje (dalje u tekstu: Prvi odgovor tužilaštva, Drugi odgovor tužilaštva, Treći odgovor tužilaštva), tražeći da se svaki od zahtjeva za odobrenje proglaši preuranjenim ili, alternativno, da se odluka o meritumu odgodi do donošenja Četvrte odluke.⁷

3. Odbrana je 5. i 18. aprila 2012. zatražila odobrenje da uloži repliku na Prvi, odnosno Drugi odgovor tužilaštva, prilažeći replike kao dodatke.⁸ Vijeće je 11., odnosno 23. aprila 2012. dalo odobrenje za ulaganje replike i odlučilo da razmotri priložene replike.⁹ Odbrana je 9. maja 2012. zatražila odobrenje da uloži repliku na Treći odgovor tužilaštva.¹⁰ Vijeće je odbilo taj zahtjev 24. maja 2012.¹¹

II. ARGUMENTI STRANA U POSTUPKU

4. U vezi s podnošenjem Prvog zahtjeva za odobrenje više od sedmicu dana poslije zavođenja Prve odluke, odbrana tvrdi da je Prva odluka predstavljala samo dio odluke Vijeća po Zahtjevu tužilaštva i da stoga nije vezana sedmodnevnim rokom iz pravila 73(C) Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik).¹²

5. Odbrana dalje tvrdi da je Vijeće pogriješilo i) u svojoj odluci da preformuliše određene predložene činjenice, ii) u razmatranju predloženih činjenica koje se osporavaju s obrazloženjem da se one odnose na djela, ponašanje ili stanje svijesti optuženog, njegovih navodnih potčinjenih ili grupa u kojima je on mogao učestvovati, i iii) u formalnom primanju na znanje, u skladu s preformulisanjima naznačenim u Drugoj odluci, predloženih činjenica

⁷ Odgovor tužilaštva na Zahtjev odbrane za odobrenje da uloži Žalbu na Prvu odluku po Zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presudeno, 28. mart 2012., par. 1, 7-9; Odgovor tužilaštva na Zahtjev odbrane da uloži žalbu na Drugu odluku po Zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presudeno, 11. april 2012., par. 1, 5-6, 11; Odgovor tužilaštva na Zahtjev odbrane za odobrenje da uloži žalbu na Treću odluku po Zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presudeno, 4. maj 2012., par. 1, 6-7.

⁸ Zahtjev odbrane za odobrenje da uloži repliku u prilog Zahtjevu odbrane za odobrenje da uloži žalbu na Prvu odluku po Zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presudeno, 5. april 2012., Dodatak A; Zahtjev odbrane za odobrenje da uloži repliku u prilog Zahtjevu odbrane za odobrenje da uloži žalbu na Prvu odluku po Zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presudeno, 18. april 2012., Dodatak A.

⁹ Odluke su saopštene stranama u postupku u neformalnoj komunikaciji istog dana kada su zahtjevi primljeni i ovim se stavljaju na zapisnik.

¹⁰ Zahtjev odbrane za odobrenje da uloži repliku u prilog Zahtjevu tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presudeno, 9. maj 2012.

¹¹ Odluka je saopštena stranama u postupku u neformalnoj komunikaciji istog dana i ovim se stavlja na zapisnik.

¹² Prvi zahtjev za odobrenje, par. 4.

sa suđenja u predmetu *Tužilac protiv Vujadina Popovića i drugih* (dalje u tekstu: predmet *Popović i drugi*), u kom je u toku žalbeni postupak.¹³

1. Preformulisanje predloženih činjenica od strane Vijeća

6. Odbrana tvrdi da je, umjesto preformulisanja određenih Predloženih činjenica kako je navedeno u Odjeljku H Prve, Druge i Treće odluke (dalje u tekstu, zajedno: Pobijane odluke), Vijeće trebalo te činjenice odbaciti kao nepodobne za formalno primanje na znanje.¹⁴ Odbrana tvrdi da je Vijeće tim preformulisanjem izmijenilo smisao Predloženih činjenica o kojima je riječ i/ili ih je izvuklo iz konteksta izvornih presuda.¹⁵ U vezi s Trećom odlukom, odbrana se takođe protivi odluci Vijeća da formalno primi na znanje određene Predložene činjenice uprkos zaključku Vijeća da one sadrže vremenske reference koje nisu u skladu s tekstrom izvornih presuda.¹⁶ Odbrana dalje tvrdi da je Vijeće, preformulisavši Predložene činjenice prije nego što ih je formalno primilo na znanje, prebacilo na odbranu dodatni teret njihovog pobijanja, ugrožavajući tako pravičnost i ekspeditivnost vođenja postupka.¹⁷ Najzad, odbrana tvrdi da bi promptno rješenje tog pitanja od strane Žalbenog vijeća suštinski pospješilo postupak i pružilo Vijeću i stranama u postupku jasan standard za eventualne buduće zahtjeve u vezi s činjenicama o kojima je presudjeno.¹⁸

7. Tužilaštvo se ne protivi zahtjevu odbrane za odobrenje u vezi s preformulisanjem određenih Predloženih činjenica od strane Vijeća.¹⁹ Tužilaštvo tvrdi da to pitanje potencijalno ugrožava pravično i ekspeditivno vođenje, odnosno ishod suđenja u onoj mjeri u kojoj će strane u postupku predočavati dokaze oslanjajući se na činjenice koje su formalno primljene na znanje.²⁰ Tužilaštvo dalje tvrdi da bi, u slučaju da takve preformulisane činjenice budu uspješno osporene u žalbenom postupku, sigurnost postupka²¹ bila ugrožena u onoj mjeri u

¹³ Prvi zahtjev za odobrenje, par. 1, 5-6, 10-11; Drugi zahtjev za odobrenje, par. 6-7; 12; Treći zahtjev za odobrenje, par. 4, 7-12.

¹⁴ Prvi zahtjev za odobrenje, par. 1, 5, 10-11; Drugi zahtjev za odobrenje, par. 4, 12, 14; Treći zahtjev za odobrenje, par. 4, 9-11.

¹⁵ Prvi zahtjev za odobrenje, par. 5, 10-11, Drugi zahtjev za odobrenje, par. 4, 6, 13; Treći zahtjev za odobrenje, par. 4, 7.

¹⁶ Treći zahtjev za odobrenje, par. 12.

¹⁷ Prvi zahtjev za odobrenje, par. 12; Drugi zahtjev za odobrenje, par. 4, 6, 12; Treći zahtjev za odobrenje, par. 4, 11.

¹⁸ Prvi zahtjev za odobrenje, par. 13; Drugi zahtjev za odobrenje, par. 15; Treći zahtjev za odobrenje, par. 13.

¹⁹ Prvi odgovor tužilaštva, par. 1, 12; Drugi odgovor tužilaštva, par. 1, 10; Treći odgovor tužilaštva, par. 1, 10.

²⁰ Prvi odgovor tužilaštva, par. 13; Drugi odgovor tužilaštva, par. 10; Treći odgovor tužilaštva, par. 10.

²¹ Vijeće shvata da se pojам "sigurnost postupka" odnosi na integritet postupka, kako se taj termin uobičajeno koristi u Pravilniku i praksi Međunarodnog suda.

kojoj bi se neka strana u postupku mogla pouzdati u preformulisane činjenice na svoju štetu.²² Tužilaštvo zaključuje da će oslanjanje strana u postupku na činjenice koje su formalno primljene na znanje uticati, pa čak i potencijalno ograničiti broj svjedoka i dokaza koje treba izvesti tokom suđenja i da stoga promptna odluka Žalbenog vijeća može suštinski da pospješi postupak.²³

2. Činjenice koje su formalno primljene na znanje, a kojima se navodno dokazuju djela, ponašanje ili stanje svijesti optuženog

8. Odbrana tvrdi da Pobijane odluke odražavaju nedostatnu analizu Predloženih činjenica koje je odbrana konkretno osporila uz argument da je riječ o činjenicama kojima se dokazuju navodna djela i ponašanje optuženog, njegovih navodnih potčinjenih ili grupa u kojima je on mogao učestvovati.²⁴ Odbrana tvrdi da je ovim činjenicama koje su formalno primljene na znanje, a koje iziskuju od odbrane da ih pobija, Vijeće prebacilo na odbranu teret dokazivanja u vezi s pitanjima ključnim za tezu tužilaštva, što u značajnoj mjeri utiče na pravičnost postupka.²⁵ Odbrana takođe tvrdi da će činjenice formalno primljene na znanje "uticati na sve druge dokaze koje treba izvesti kada stvarno počne suđenje i da one stoga ulaze u srž razmatranja koja će se odvijati tokom čitavog suđenja", čime će u znatnoj mjeri uticati na njegov konačni ishod.²⁶ Odbrana dalje tvrdi da bi promptno rješenje tog pitanja od strane Žalbenog vijeća suštinski pospješilo postupak, budući da bi "diktiralo standard" za daljnje zahtjeve u vezi s činjenicama o kojima je presuđeno.²⁷ Odbrana takođe tvrdi da bi rana identifikacija mogućih grešaka Vijeća olakšala njihovo ispravljanje.²⁸

9. Tužilaštvo tvrdi da je Vijeće primijenilo valjan standard i da odbrana nije pokazala kako bi dodatna analiza vlastitih zaključaka od strane Vijeća o mogla u razumnom smislu uticati na pravično i ekspeditivno vođenje postupka ili na ishod suđenja.²⁹

²² Ibid.

²³ Ibid.

²⁴ Prvi zahtjev za odobrenje, par. 1, 5-6; Drugi zahtjev za odobrenje, par. 4, 8-11; Treći zahtjev za odobrenje, par. 4, 7-8.

²⁵ Prvi zahtjev za odobrenje, par. 5-6, 8; Drugi zahtjev za odobrenje, par. 4, 6; Treći zahtjev za odobrenje, par. 4, 8.

²⁶ Prvi zahtjev za odobrenje, par. 8; Drugi zahtjev za odobrenje, par. 4, 6; Treći zahtjev za odobrenje, par. 4.

²⁷ Prvi zahtjev za odobrenje, par. 9; Drugi zahtjev za odobrenje, par. 4; Treći zahtjev za odobrenje, par. 4, 8.

²⁸ Prva replika, par. 12-14; Druga replika, par. 13-14.

²⁹ Prvi odgovor tužilaštva, par. 11; Drugi odgovor tužilaštva, par. 9; Treći odgovor tužilaštva, par. 9.

3. Činjenice koje su formalno primljene na znanje iz predmeta *Popović i drugi*

10. Odbrana tvrdi da se neke od činjenica koje su formalno primljene na znanje "trenutno osporavaju u žalbenom postupku" u predmetu *Popović i drugi*.³⁰ Odbrana tvrdi da ako se neka presuda osporava po osnovama pravičnosti suđenja, u skladu s praksom Međunarodnog suda druga pretresna vijeća ne mogu formalno primati na znanje činjenice o kojima je u tim presudama presuđeno dok se ne zaključi žalbeni postupak o meritumu.³¹ Tužilaštvo tvrdi da nijedna od činjenica koje su formalno primljene na znanje ne podliježe žalbenom postupku u predmetu *Popović i drugi*.³² Tužilaštvo tvrdi da se odbrana netačno poziva na praksu Međunarodnog suda i da nije identifikovala nijednog žalioca koji osporava presudu u tom postupku na osnovu nepravilnosti u vođenju suđenja.³³ Odbrana u Drugoj replici tvrdi da je, suprotno argumentu tužilaštva, u Odgovoru odbrane identifikovala individualne žalioce.³⁴

III. MJERODAVNO PRAVO

11. Pravilo 73 u relevantnom dijelu predviđa sljedeće:

- (B) Na odluke o svim podnescima interlokutorna žalba može se uložiti samo uz odobrenje pretresnog vijeća, koje takvo odobrenje može dati ako se odluka tiče pitanja koje bi u znatnoj mjeri uticalo na pravično i ekspeditivno vođenje postupka ili ishod sudenja, te ako bi, po mišljenju pretresnog vijeća, promptno rješenje Žalbenog vijeća moglo suštinski pospješiti postupak.
- (C) Zahtjevi za odobrenje podnose se u roku od sedam dana od dana zavodenja pobijane odluke (...).

12. Pravila 126bis i 127(A)(ii) predviđaju rok od sedam dana za ulaganje replike na odgovor, uz odobrenje Vijeća, i dopušta Vijeću da prizna valjanost radnji preuzetih po isteku propisanog roka, ako strana u postupku koja ulaže repliku pokaže valjan razlog i pod uslovima koji se smatraju pravednim. U predmetu *Tužilac protiv Ljube Boškoskog i Jihana Tarčulovskog* Žalbeno vijeće je prihvatio žalbu koja je uložena po isteku roka, u

³⁰ Drugi zahtjev za odobrenje, par. 7.

³¹ Ibid.

³² Drugi odgovor tužilaštva, par. 8.

³³ Drugi odgovor tužilaštva, par. 7.

³⁴ Druga replika, par. 9-10.

interesu pravde zbog "suštinskog značaja Žalbe za prava žalilaca" i "uprkos (...) propustu da iznese (...) valjan razlog".³⁵

IV. DISKUSIJA

13. Vijeće će se istovremeno pozabaviti svim zahtjevima za odobrenje. Uzimajući u obzir da je o svim predloženim činjenicima odlučeno, Vijeće neće dalje razmatrati argumente strana u postupku koji se odnose na navodno preuranjeno podnošenje zahtjeva za odobrenje.

14. Vijeće napominje da je Prvi zahtjev za odobrenje podnesen 15 dana poslije donošenja Prve odluke. Vijeće smatra da su argumenti sadržani u svim zahtjevima za odobrenje isprepleteni i da se bave, između ostalog, pristupom koji je Vijeće usvojilo u pobijanim odlukama u vezi s predloženim činjenicama, što je od suštinskog značaja za sudski postupak i prava optuženog. Shodno tome, u slučaju davanja odobrenja za ulaganje žalbe po druga dva zahtjeva za odobrenje, to bi moglo rezultirati odlukom Žalbenog vijeća koja bi se ticala i Prvog zahtjeva za odobrenje iako on ne bi bio valjano predočen Želbenom vijeću. Vijeće takođe napominje da se tužilaštvo nije usprotivilo Prvom zahtjevu za odobrenje na osnovu toga što je kasno podnesen. Vijeće stoga smatra da je u interesu pravde da prizna valjanost podnošenja Prvog zahtjeva za odobrenje uprkos tome što odbrana nije pokazala valjan razlog.

15. Vijeće naglašava da se odobrenje ne odnosi na pitanje da li je pobijana odluka ispravno obrazložena, koje će se rješavati po žalbi.³⁶ Argumenti strana u postupku se takođe u određenoj mjeri dotiču stvarnih žalbenih osnova u vezi s kojima se traži odobrenje, a koja neće ovdje biti razmatrana.

16. Vijeće podsjeća da se formalnim primanjem na znanje činjenica o kojima je već presuđeno uspostavlja valjano zasnovana prepostavka tačnosti tih činjenica koja ostaje

³⁵ *Tužilac protiv Ljube Boškoskog i Johana Tarčulovskog*, predmet br. IT-04-82-AR65.3, Odluka po interlokutornoj žalbi Ljube Boškoskog u vezi s Drugim zahtjevom za privremeno puštanje na slobodu, 28. avgust 2006., par. 9.

³⁶ *Tužilac protiv Jovice Stanišića i Franka Simatovića*, predmet br. IT-03-69-PT, Odluka po zahtevu odbrane za odobrenje da uloži žalbu na Odluku Pretresnog veća po zahtevu odbrane za produženje roka za odgovor na Drugi zahtev tužilaštva za formalno primanje na znanje činjenica o kojima je već presudeno, 20. maj 2009., par. 2.

na snazi ukoliko ne bude pobijena dokazima respondenta na suđenju.³⁷ Strane u postupku uzimaju u obzir činjenice koje su formalno primljene na znanje prilikom pripremanja izvođenja svojih dokaza. Imajući u vidu pretpostavku koja rezultira iz tih činjenica, one se mogu suzdržati od izvođenja dokaza u vezi s njima ili izvesti dokaze kojima se pobija ta ista pretpostavka. Činjenice koje su formalno primljene na znanje stoga vjerovatno mogu uticati na obim dokaza koje će strane u postupku odlučiti da izvedu na suđenju. Pored toga, jedan broj činjenica koje su formalno primljene na znanje u ovom predmetu opravdava pretpostavku da taj uticaj može biti značajan. Pobijane odluke se stoga tiču pitanja koje bi u značajnoj mjeri uticalo na pravično i ekspeditivno vođenje postupka ili na ishod suđenja. Prema tome, prvi kriterijum testa na osnovu pravila 73(B) je zadovoljen.

17. U vezi s drugim kriterijumom tog testa, Vijeće uzima u obzir ranu fazu postupka i konstataje da bi odluka Žalbenog vijeća mogla suštinski da pospješi postupak razjašnjavanjem osnova na kojima će strane u postupku izvoditi svoje dokaze. Drugi kriterijum testa je zbog toga takođe zadovoljen.

V. DISPOZITIV

18. Iz gorenavedenih razloga, na osnovu pravila 73(B) i pravila 127(A), Vijeće

PRIZNAJE valjanost podnošenja Prvog zahtjeva za odobrenje; i

ODOBRAVA zahtjeve za odobrenje, odnosno daje odobrenje za ulaganje žalbe na odluku Vijeća da

- i) preformuliše određene Predložene činjenice i formalno primi na znanje te i određene druge Predložene činjenice uprkos vremenskih referenci za koje je utvrđeno da su u neskladu sa tekstrom izvorne presude;
- ii) formalno primi na znanje, uzimajući u obzir promjene naznačene u odgovarajućim odlukama, određene Predložene činjenice koje odbrana osporava s obrazloženjem da se one odnose na djela ponašanje ili stanje svijesti optuženog, njegovih potčinjenih ili grupa u kojima je mogao učestvovati; i

³⁷ *Tužilac protiv Édouarda Karemere i drugih*, predmet br. ICTR-98-44-AR73(C), Odluka po tužiočevoj interlokutornoj žalbi na Odluku o formalnom primanju na znanje, 16. juni 2006., par. 42, 49.

iii) formalno primi na znanje, uzimajući u obzir promjene naznačene u Drugoj odluci,
Predložene činjenice iz Prvostepene presude u predmetu *Popović i drugi*.

Sastavljen na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavna verzija na engleskom
jeziku.

/potpis na originalu/
sudija Alphons Orie,
predsjedavajući

Dana 27. juna 2012.
U Haagu,
Nizozemska

[pečat Međunarodnog suda]